

Veiligheid Stationseiland

Een passantenonderzoek

Project: 4085

In opdracht van: Gemeente Amsterdam

Bestuursdienst, Directie Openbare Orde en Veiligheid

drs. Cathelijne Hermans

drs. Jeroen Slot

Weesperstraat 79
1018 VN Amsterdam
Telefoon 020 5279481
c.hermans@os.amsterdam.nl
j.slot@os.amsterdam.nl

Postbus 658
1000 AR Amsterdam
Fax 020 527 9595
www.os.amsterdam.nl

Amsterdam, maart 2004

Inhoud

Inleiding	5
Resultaten	7
1.1 Veiligheidsgevoelens	7
1.2 Slachtofferschap	8
1.3 Overlast	9
1.4 De toestand op het Stationseiland	10
1.5 Maatregelen	11
Samenvatting en conclusies	15
Bijlage 1 Vragenlijst	17
Bijlage 2 Open antwoorden	25
Bijlage 3 Respons	27

Inleiding

Deze rapportage doet verslag van een onderzoek dat O+S, de Dienst onderzoek en Statistiek van de gemeente Amsterdam, heeft uitgevoerd onder passanten van het Stationseiland in Amsterdam. Het onderzoek is bedoeld om in kaart te brengen hoe passanten de leefbaarheid en veiligheid in het gebied ervaren. Ook de bekendheid van een aantal maatregelen die zijn genomen om het gebied veiliger te maken is onderzocht. Het onderzoek is uitgevoerd als nulmeting in het kader van de evaluatie van het Convenant Sociale Veiligheid Stationseiland te Amsterdam 2003-2008.¹ De Bestuursdienst, Directie Openbare Orde en Veiligheid fungeert als opdrachtgever voor het onderzoek.

Het veldwerk voor het onderzoek is uitgevoerd in de vorm van face-to-face enquêtes onder passanten op het Stationseiland. Tussen vrijdag 20 februari 2004 en zaterdag 28 februari 2004 zijn, verspreid over ochtend, middag en avond, 616 passanten geënquêteerd.

De vragenlijst die voor het onderzoek is gebruikt gaat in op veiligheidsgevoelens, slachtofferschap, overlast, de toestand op het Stationseiland en maatregelen die zijn genomen in het kader van het convenant. Verreweg de meeste vragen hebben betrekking op de situatie op het Stationseiland. Als achtergrondvragen zijn onder meer vragen over bezoekfrequentie en -motief opgenomen. De rapportage volgt in grote lijnen de opbouw van de vragenlijst. De vragenlijst, de open antwoorden en de respons zijn in de bijlage bij deze rapportage opgenomen.

---

¹ Bij het convenant zijn de Regiopolitie Amsterdam-Amstelland, het Korps Landelijke Politiediensten, het Openbaar Ministerie, de gemeente Amsterdam, stadsdeel Amsterdam-Centrum, de GG&GD, de Nederlandse Spoorwegen, het GVB en Connexxion betrokken.

Resultaten

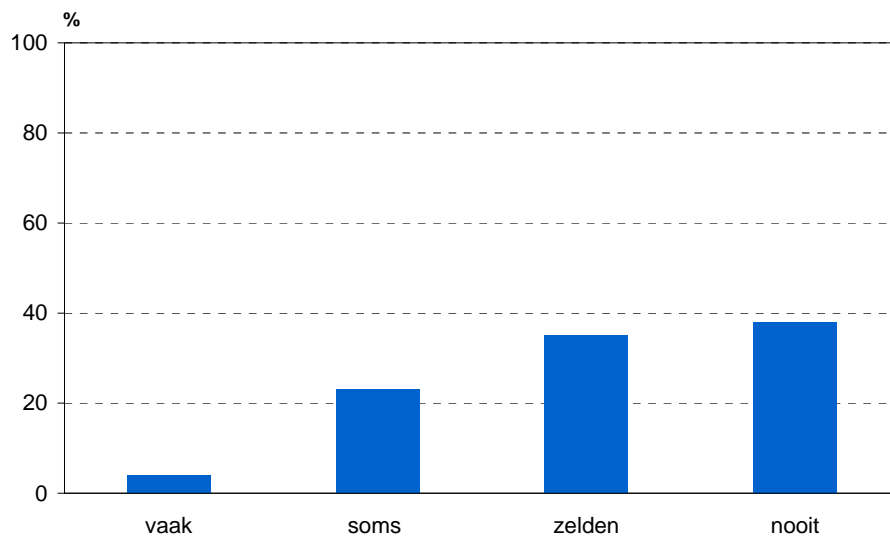
Dit hoofdstuk beschrijft de resultaten van het passantenonderzoek. Eerst wordt ingegaan op veiligheidsgevoelens. Daarna volgen paragrafen over slachtofferschap, overlast, de toestand op het Stationseiland en de maatregelen die in het kader van het convenant zijn genomen. Indien op onderdelen verschil bestaat tussen de antwoorden van verschillende groepen respondenten zal dit in de tekst worden vermeld.

1.1 Veiligheidsgevoelens

Aan het begin van het onderzoek is de respondenten gevraagd om een rapportcijfer te geven voor de veiligheid op het Stationseiland. Gemiddeld geven de respondenten een 7. Negen van de tien respondenten (92%) beoordelen de veiligheid als voldoende en geven een 6 of hoger. De spreiding van de rapportcijfers is niet groot; 87% van de respondenten geeft een cijfer tussen de 6 en 8. Dit duidt erop dat de respondenten het in belangrijke mate met elkaar eens zijn als het gaat om het beoordelen van de veiligheid.

Vervolgens is gevraagd of respondenten zich op het Stationseiland vaak, soms, zelden of nooit onveilig voelen. Vier van de tien (38%) voelen zich nooit onveilig op het Stationseiland, een vergelijkbaar aandeel (35%) voelt er zich zelden onveilig. Een kwart van de respondenten voelt zich soms onveilig op het Stationseiland en bij 4% van de respondenten is dit vaak het geval.

Figuur 1.1 Voelt u zich hier vaak, soms, zelden of nooit onveilig? In procenten

Om behalve uitspraken over een algemeen oordeel over de veiligheid en (on)veiligheidsgevoelens ook iets te kunnen zeggen over de veiligheidssituatie op het Stationseiland door de tijd heen is gevraagd of de respondenten, terugkijkend op het afgelopen jaar, het eiland als veiliger of minder veilig zijn gaan ervaren. Vier van de tien respondenten (42%) vinden dat het gebied veiliger is geworden. Volgens de helft van de respondenten (52%) is er in een jaar tijd qua veiligheid weinig veranderd op het Stationseiland. Een minderheid van zes procent vindt dat het Stationseiland het afgelopen jaar minder veilig is geworden.

De bezoekfrequentie, de dag en het tijdstip van ondervraging zijn niet van invloed op de mate waarin mensen zich veilig voelen. Wel is het zo dat het rapportcijfer voor de veiligheid stijgt naarmate men zich minder vaak onveilig voelt. Onderstaande tabel laat deze relatie zien. Mensen die zich vaak onveilig voelen geven gemiddeld een 5,3, terwijl mensen die zich nooit onveilig voelen en 7,4 geven.

Tabel 1.1 Gemiddeld rapportcijfer naar frequentie onveiligheidsgevoel op Stationseiland

vaak	5,3
soms	6,3
zelden	6,8
nooit	7,4
gemiddeld	6,9

1.2 Slachtofferschap

Na de vragen over veiligheidsgevoelens hebben de respondenten een viertal incidenten voorgelegd gekregen, waarbij steeds is gevraagd of ze in het afgelopen jaar op het Stationseiland het slachtoffer zijn geworden van het genoemde incident. Er is gevraagd naar slachtofferschap van diefstal zonder geweld, diefstal met geweld en bedreiging met lichamelijk geweld.

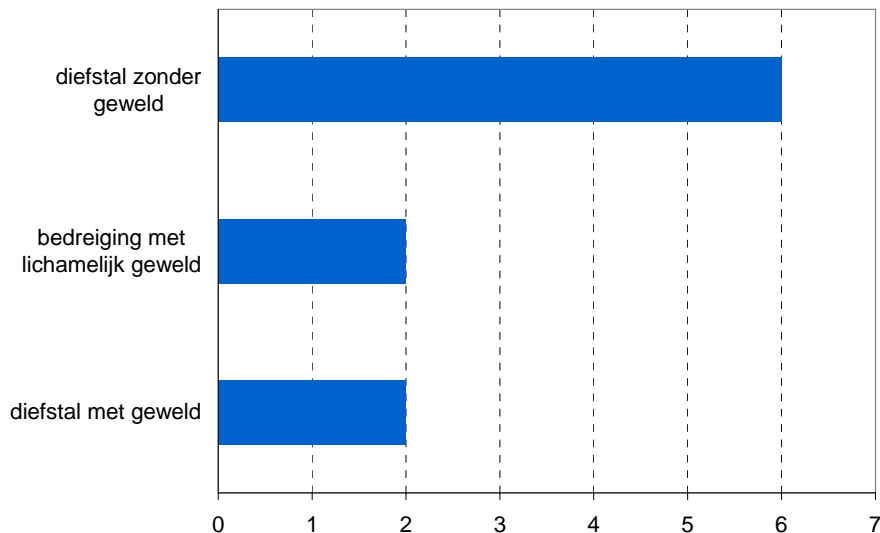
Negen van de tien respondenten (91%) zeggen desgevraagd het afgelopen jaar op het Stationseiland van geen van de bovenstaande zaken het slachtoffer te zijn geworden.

Acht procent zegt het slachtoffer te zijn geworden van één incident en 1% is het slachtoffer geworden van twee incidenten.

Zes procent is slachtoffer geworden van diefstal zonder geweld, zoals zakkenrollerij.

Bedreiging met geweld en diefstal met geweld is beide 2% van de respondenten overkomen.

Figuur 1.2 Slachtofferschap op het Stationseiland, in procenten

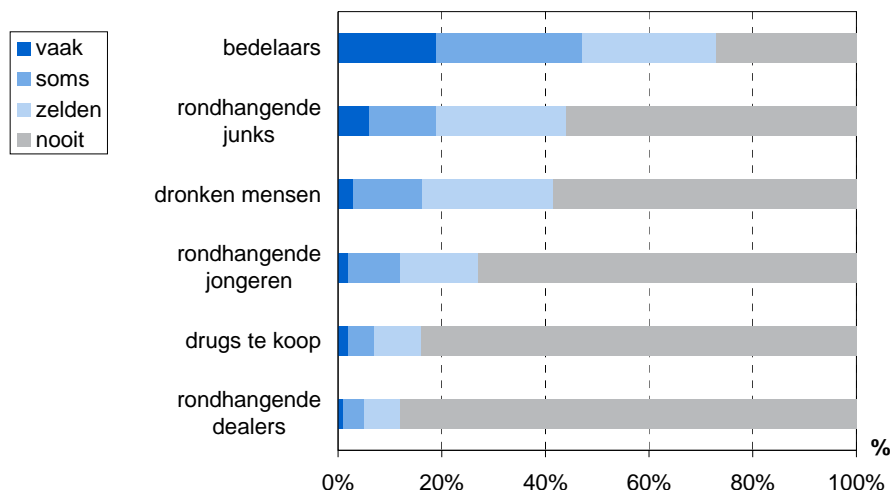
Er is gekeken naar de samenhang tussen gevoelens van onveiligheid (het rapportcijfer) enerzijds en slachtofferschap anderzijds, om zodoende vast te kunnen stellen of er een relatie is tussen subjectieve veiligheid en objectieve veiligheid. De resultaten van de analyse laten zien dat mensen die het slachtoffer zijn geworden van diefstal zonder geweld een lager rapportcijfer geven voor de veiligheid dan mensen die hier niet mee te maken hebben gehad. Voor diefstal met geweld en bedreiging met lichamelijk geweld geldt dat een dergelijk verband niet wordt gevonden, maar daarbij moet worden opgemerkt dat slechts 10 personen het slachtoffer zijn geworden van één van beide incidenten.

1.3 Overlast

Naast de vragen over slachtofferschap is ook een aantal vragen over overlast op het Stationseiland gesteld. Het ging daarbij concreet om de vraag hoe vaak mensen in het afgelopen jaar op het Stationseiland lastig zijn gevallen. Achtereenvolgens is dit gevraagd voor dronken mensen, bedelaars, mensen die drugs aanbieden, rondhangende jongeren, rondhangende prostituees, rondhangende junks en rondhangende dealers. Bedelaars veroorzaken verreweg de meeste overlast, 19% van de respondenten zegt in het afgelopen jaar vaak te zijn lastiggevallen door bedelaars op het Stationseiland. Zes procent van de respondenten werd vaak lastiggevallen door junks. Voor de overige vormen van overlast geldt dat slechts enkele respondenten er vaak last van heeft gehad in het afgelopen jaar. Daarbij moet wel bedacht worden dat de categorie bedelaars door de respondenten vermoedelijk vrij algemeen is opgevat. Prostituees veroorzaken de minste overlast van de genoemde groepen, slechts één respondent zei in het afgelopen jaar vaak lastig te zijn gevallen door prostituees op het Stationseiland. Onderstaande

figuur laat zien hoe vaak de respondenten overlast ondervonden van de overige in de vragenlijst opgenomen groepen.

Figuur 1.3 Overlast op het Stationseiland, in procenten

Een andere vorm van overlast is agressief gedrag. Eén op de tien ondervraagden (12%) heeft hier naar eigen zeggen het afgelopen jaar op het Stationseiland last van gehad. Mensen die last hebben gehad van agressief gedrag zijn minder positief over de veiligheid op het Stationseiland; zij geven een lager rapportcijfer voor de veiligheid dan mensen die hier niet mee te maken hebben gehad.

Net als bij de vragen over veiligheid is de respondenten gevraagd of de overlast op het Stationseiland in hun ogen in het afgelopen jaar is toegenomen, afgenomen of hetzelfde is gebleven. Een derde van de respondenten (33%) vindt dat de overlast minder is geworden. Zes van de tien respondenten (59%) zien geen verandering in de overlast, 4% denkt dat de overlast op het Stationseiland is toegenomen en 5% van de respondenten weet de vraag niet te beantwoorden.

1.4 De toestand op het Stationseiland

De toestand van de openbare ruimte kan van invloed zijn op de ervaren veiligheid en leefbaarheid in een gebied. De respondenten is gevraagd om een rapportcijfer te geven voor het onderhoud van het Stationseiland. Daarbij is de respondenten verzocht om de verbouwing die momenteel plaatsvinden op het Stationseiland voor zover mogelijk buiten beschouwing te laten. Gemiddeld geven de respondenten een 6,5 voor het onderhoud van het Stationseiland. Net als bij het rapportcijfer voor de veiligheid geeft ook hier bijna

iedereen (87%) een voldoende voor het onderhoud. En ook hier is de spreiding in de antwoorden klein; 84% geeft tussen de 6 en de 8.

Ook hier is gevraagd of de toestand in het afgelopen jaar is verbeterd, verslechterd of hetzelfde is gebleven. Ruim een derde (37%) ziet vooruitgang, bijna de helft van de respondenten (47%) ziet weinig verandering en 10% is van mening dat de toestand op het Stationseiland is verslechterd.

Mensen die een voldoende geven voor het onderhoud zijn veel vaker positief over de ontwikkeling van de toestand op het Stationseiland dan mensen die een onvoldoende geven. Daarnaast is er een positieve samenhang tussen de rapportcijfers voor veiligheid en onderhoud. Mensen die positief zijn over de veiligheid oordelen ook positief over het onderhoud van de ruimte.

1.5 Maatregelen

Spontane bekendheid

In het kader van het convenant is een aantal maatregelen genomen die ervoor moeten zorgen dat het Stationseiland veiliger en schoner wordt. De respondenten is gevraagd of ze spontaan één of meer van die maatregelen konden noemen. De mogelijke antwoorden werden daarbij niet aan de respondenten voorgelezen. Vier van de tien respondenten (40%) wisten geen enkele maatregel te noemen 42% noemde één maatregel, 14% wist er twee te noemen en een enkeling kon meer dan twee maatregelen noemen.

De surveillances zijn de meest mensen opgevallen; 46% van de respondenten noemt deze maatregel spontaan. Ook de schoonmaakacties zijn niet onopgemerkt gebleven en worden door 16% van de ondervraagden genoemd. Vijf procent noemt spontaan het cameratoezicht in het gebied. Uitstapcontroles, betere verlichting, bewegwijzering en preventief fouilleren worden alle slechts door een enkeling spontaan genoemd. Een aantal respondenten noemde maatregelen die niet onder het convenant vallen, maar die ze wel zijn opgevallen. Hierbij wordt vooral het rookverbod op het Centraal Station vaak genoemd.

Geholpen bekendheid

Nadat is gevraagd naar de spontane bekendheid van een aantal maatregelen uit het convenant is ook geholpen gevraagd naar de bekendheid. De mensen die spontaan een bepaalde maatregel niet wisten te noemen is gevraagd of die maatregel hen op is gevallen. De maatregelen zijn dus steeds aan de respondent voorgelezen, met daarbij de vraag of deze maatregel de respondent was opgevallen.

De surveillances blijven verreweg het meest bekend. In totaal weten bijna acht van de tien respondenten dat er surveillances in het Stationsgebied zijn.² Aan deze respondenten is gevraagd of zij weten van welke organisatie(s) de mensen zijn die in het gebied surveilleren. Twaalf procent van de respondenten heeft geen idee wie er precies surveilleren. De meeste mensen (33%) noemen één organisatie die surveilleert. Een flink aandeel weet er twee te noemen (26%).

---

² Het gaat hier niet alleen om mensen die surveilleren, maar bijvoorbeeld ook om de service en controle van de NS.

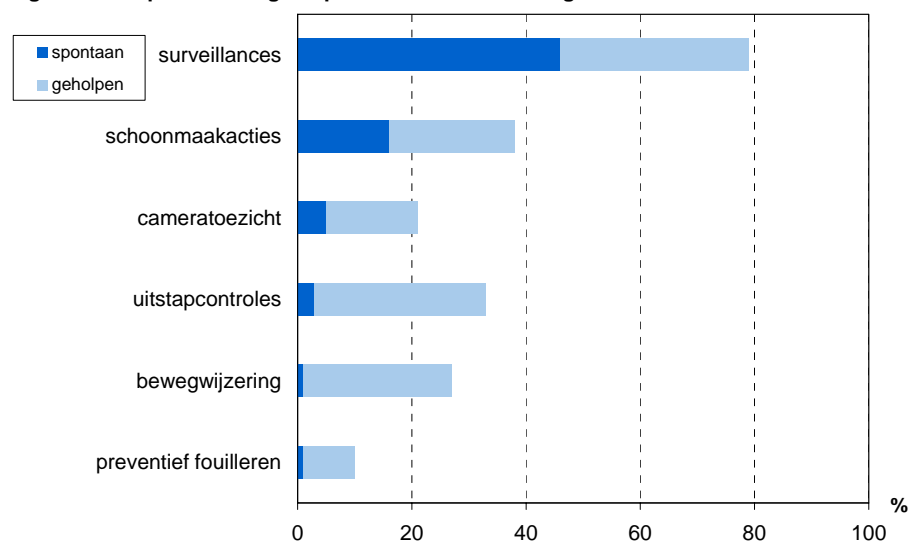
De politie wordt verreweg het meest genoemd als surveillerende organisatie, 73% van de mensen die weten dat er wordt gesurveilleerd noemt de politie. Dit komt neer op 58% van het totaal aantal respondenten. De NS wordt het één na vaakst genoemd, door 28% van de groep die weet dat er wordt gesurveilleerd (22% van het totaal aantal respondenten). Vermoedelijk gaat het hierbij om de ticket en servicemensen van de NS en om controleurs. Ook Securicor wordt regelmatig genoemd als surveillerende partij.

Tabel 1.2 Wie surveilleren er? In procenten

	% respondenten totaal	% respondenten bekend met surveillances
politie	58	73
NS	22	28
Securicor	15	19
GVB	9	12
Connexion	1	1

Onderstaande figuur laat de spontane en geholpen bekendheid van de verschillende maatregelen zien. Opmerkelijk is dat met name voor de uitstapcontroles en de bewegwijzering geldt dat deze maatregelen spontaan niet in de respondenten opkomen, maar dat ze wel degelijk zijn opgevallen wanneer ernaar wordt gevraagd.

Figuur 1.4 Spontane en geholpen bekendheid maatregelen

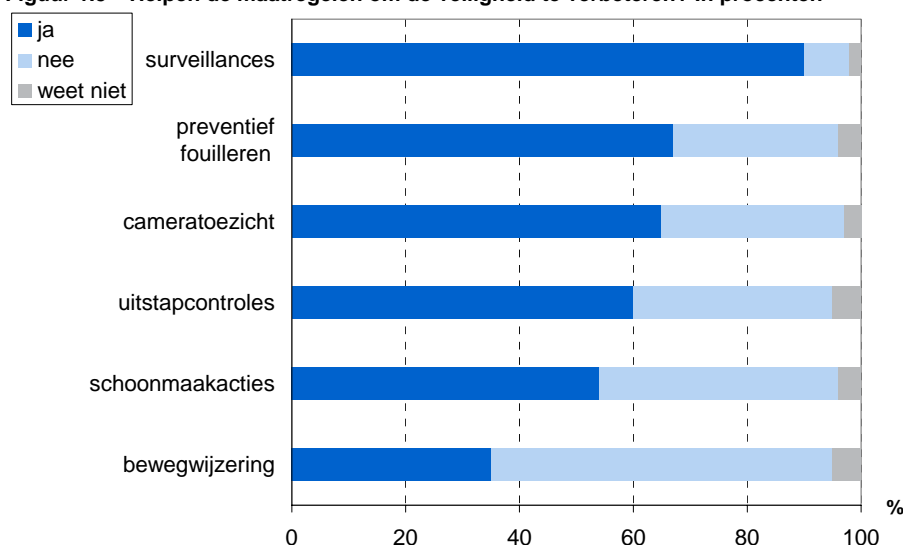

Helpen de maatregelen?

Na de vragen over bekendheid van de maatregelen is de respondenten ook gevraagd of ze, in meer algemene zin, vinden dat de maatregelen helpen om de veiligheid te

verbeteren. Deze vragen zijn aan alle respondenten gesteld. De respondenten oordelen verschillend over de mate waarin de genoemde maatregelen helpen om de veiligheid te verbeteren. Surveillances zijn niet alleen verreweg het meest bekend, maar helpen ook volgens bijna alle respondenten (90%) om de veiligheid te verbeteren. Tweederde van de respondenten is van mening dat preventief fouilleren (67%) en cameratoezicht (65%) helpen ter verbetering van de veiligheid. Bewegwijzering is de enige maatregel waarvan meer dan de helft van de respondenten (60%) vindt dat het niet helpt om de veiligheid te verbeteren. Onderstaande figuur laat het oordeel over de veiligheidsbevorderende uitwerking van de maatregelen zien.

Figuur 1.5 Helpen de maatregelen om de veiligheid te verbeteren? In procenten

Verbeterpunten

De laatste vraag die respondenten voorgelegd kregen was de vraag of ze nog verbeterpunten wisten voor het Stationsgebied. Ruim de helft van de respondenten (57%) wist geen verbeterpunten te noemen. Eén op de tien (9%) refereerde aan de verbouwingen in het Stationsgebied en 34% noemde een ander verbeterpunt. Deze verbeterpunten lopen uiteen van de roep om strenger optreden, meer politie, meer surveillances, toezicht en controles tot het aanpakken van rondhangende mensen zoals zwervers en junks. Andere respondenten zijn van mening dat het Stationseiland gezelliger, schoner en luxer gemaakt kan worden. Eén respondent pleit voor achtergrondmuziek in het station. De volledige lijst met verbeterpunten staat in de bijlage.

Samenvatting en conclusies

O+S heeft in opdracht van de Bestuursdienst, Directie Openbare Orde en Veiligheid, een passantenonderzoek gedaan naar de veiligheid en leefbaarheid op het Stationseiland. Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van de evaluatie van het Convenant Sociale Veiligheid Stationseiland te Amsterdam 2003-2008.

In het onderzoek kwamen achtereenvolgens veiligheidsgevoelens, slachtofferschap, overlast, de toestand op het Stationseiland en maatregelen die zijn genomen om de veiligheid en leefbaarheid te verbeteren aan de orde. De belangrijkste resultaten van het onderzoek kunnen als volgt worden samengevat.

Samenvatting

- De veiligheid op het Stationseiland wordt gemiddeld met een 7 gewaardeerd. Negen van de tien respondenten geven de veiligheid een voldoende.
- Acht van de tien ondervraagden voelen zich zelden of nooit onveilig op het Stationseiland.
- Hoe vaker mensen zich onveilig voelen op het Stationseiland, des te lager is het rapportcijfer dat ze de veiligheid in het gebied geven.
- Vier van de tien respondenten vinden dat het Stationseiland in het afgelopen jaar veiliger is geworden. De helft van de respondenten is van mening dat het gebied even (on)veilig is als een jaar geleden. Een kleine minderheid vindt dat de veiligheid op het Stationseiland achteruit is gegaan.
- Negen van de tien respondenten zijn in het afgelopen jaar op het Stationseiland niet het slachtoffer geworden van diefstal of bedreiging.
- Twee van de tien mensen hebben het afgelopen jaar op het Stationseiland vaak last gehad van bedelaars.
- Eén op de tien respondenten kreeg te maken met agressief gedrag.
- Een derde van de respondenten vindt dat de overlast in het Stationsgebied is verminderd. De overlast in het gebied is volgens zes van de tien respondenten niet veranderd ten opzichte van een jaar geleden. Een kleine minderheid ervaart een toename in de overlast.
- Het onderhoud op het Stationseiland krijgt gemiddeld een 6,5. Vier van de tien respondenten vinden dat de toestand in het gebied beter is geworden. Eén op de tien vindt juist dat de toestand slechter is geworden.
- Naarmate mensen een hoger rapportcijfer voor veiligheid geven is ook het oordeel over het onderhoud van de (openbare) ruimte op het Stationseiland positiever.
- Zes van de tien respondenten kunnen spontaan een of meer maatregelen noemen die het afgelopen jaar zijn genomen om de leefbaarheid en veiligheid op het Stationseiland te verbeteren. De surveillances worden verreweg het meest genoemd. Ook de schoonmaakacties zijn een aantal mensen niet ontgaan.
- Als mensen gericht, of geholpen, wordt gevraagd of de maatregelen ze zijn opgevallen neemt de bekendheid van de maatregelen fors toe. De geholpen bekendheid van surveillances is net als de spontane bekendheid hoog. Ook voor de

schoonmaakacties, de uitstapcontroles en bewegwijzering geldt een hoge geholpen bekendheid.

- Bijna iedereen is overtuigd van het nut van surveilleren. Veel mensen zijn ook van mening dat preventief fouilleren en cameratoezicht helpen om de veiligheid te verbeteren. De mate waarin de voorgelegde maatregelen volgens de respondenten helpen verschilt nogal.

Conclusies

Op basis van dit onderzoek kan worden geconcludeerd dat het Stationseiland door de overgrote meerderheid van de bezoekers als een veilig gebied wordt ervaren. Een minderheid van de bezoekers ondervindt overlast van verschillende groepen die in het gebied rondhangen of wordt in het gebied slachtoffer van diefstal of bedreiging. Over het onderhoud van de (openbare) ruimte in het gebied zijn de bezoekers eveneens in grote lijnen tevreden.

De mensen die van mening zijn dat er in het afgelopen jaar iets is veranderd in de veiligheid, overlast of toestand op het Stationseiland zijn veel vaker positief dan negatief over de richting waarin die ontwikkelingen zich manifesteren. Een groot deel van de bezoekers ziet geen ontwikkelingen in de veiligheid, overlast of toestand op het Stationseiland.

Verreweg de meeste bezoekers zien dat er mensen in uniform op het Stationseiland surveilleren. Vaak denkt men dat het hier om politieagenten of mensen van de NS gaat, terwijl er ook een aantal andere partijen surveilleert. Ook de schoonmaakacties in het gebied en de uitstapcontroles vallen desgevraagd op. Vooral maatregelen die te maken hebben met de extra inzet van personeel of toezichhouders lijken de bezoekers op te vallen. Het zijn dan ook deze maatregelen die volgens de respondenten het beste helpen om de veiligheid te verbeteren.

Behalve het feit dat de bezoekers in groten getale positief oordelen over de leefbaarheid en veiligheid op het Stationseiland is de eensgezindheid van de bezoekers misschien wel het meest opvallend aan dit onderzoek. Vooraf was bijvoorbeeld te verwachten dat het Stationseiland 'enger' of onveiliger aan zou doen voor mensen die het gebied sporadisch bezoeken dan voor mensen die er met grote regelmaat komen. Dit blijkt echter niet het geval te zijn. Ook het tijdstip waarop mensen worden ondervraagd, het geslacht van de respondenten en het bezoekmotief zijn niet van invloed op de ervaren veiligheid.

Bijlage I Vragenlijst

Goedemorgen/middag/avond, ik ben ..... van Mobiel Centre. In opdracht van de gemeente Amsterdam doen wij een onderzoek naar het Stationseiland/ dit gebied. Mag ik u daar een paar vragen over stellen? Het duurt niet langer dan 5 minuten.

Het onderzoek gaat over de veiligheid in het Stationsgebied. Ik zal u even laten zien om welk gebied het precies gaat. (Enq: laat kaart zien). Dit onderzoek staat los van de verbouwingen die momenteel in het gebied plaatsvinden voor de Noord-Zuidlijn.

Achtergrond/bezoekmotief/frequentie

1. Eerst wil ik u vragen wat de reden is dat u hier nu bent. Bent u bijvoorbeeld onderweg van of naar uw werk, bent u hier omdat u een dagje naar Amsterdam gaat, of bent u hier alleen om over te stappen?

1: onderweg naar werk (vertrekpunt Amsterdam)

2: onderweg naar werk (bestemming Amsterdam)

3: dagje Amsterdam

4: overstappen (niet in Amsterdam vertrokken of Amsterdam als bestemming)

5: anders, namelijk

9: wil niet zeggen

2. Met welk vervoermiddel bent u hier gekomen? (ENQ: het gaat hier om het vervoer dat mensen hebben gebruikt om op het Stationseiland te komen)

1: trein

2: tram

3: metro

4: bus

5: veer

6: fiets

7: lopend

8: taxi

10: anders, namelijk

9: weet niet, geen antwoord

3. Met welk vervoermiddel gaat u zo direct verder? (ENQ: het gaat hier om het vervoer dat mensen hebben gebruikt om van het Stationseiland af te komen)

- 1: trein
- 2: tram
- 3: metro
- 4: bus
- 5: veer
- 6: fiets
- 7: lopend
- 8: taxi
- 10: anders, namelijk
- 9: weet niet, geen antwoord

4. Hoe vaak komt u hier? Is dat een paar keer per dag, dagelijks, een paar keer per week, een paar keer per maand, een paar keer per jaar of vrijwel nooit?

- 1: een paar keer per dag (forensen)
- 2: dagelijks
- 3: paar keer per week
- 4: paar keer per maand
- 5: paar keer per jaar
- 6: vrijwel nooit
- 9: weet niet, geen antwoord

Veiligheidsgevoelens

5. Als u een rapportcijfer zou moeten geven voor de veiligheid in dit gebied, welk cijfer zou dat zijn? (ENQ: 1 is het laagste, 10 is het hoogste)

.....

6. Voelt u zich hier vaak, soms, zelden of nooit onveilig?

- 1: vaak
- 2: soms
- 3: zelden
- 4: nooit
- 9: weet niet, wil niet zeggen

7. Als u terugkijkt naar hoe u deze plek het afgelopen jaar hebt ervaren, is het hier voor uw gevoel dan veiliger of minder veilig geworden, of is er voor uw gevoel niets veranderd?

- 1: veiliger
- 2: minder veilig
- 3: niets veranderd
- 9: weet niet, wil niet zeggen

Slachtofferschap

Nu wil ik u een aantal vragen stellen over incidenten die u de afgelopen maanden mogelijk hier meegemaakt hebt.

8. Bent u hier in de afgelopen 12 maanden wel eens het slachtoffer geweest van diefstal *zonder* geweld? (ENQ: bijvoorbeeld zakkenrollerij)

1: ja

2: nee

9: weet niet, wil niet zeggen

9. Bent u hier in de afgelopen 12 maanden wel eens het slachtoffer geweest van diefstal *met* geweld?

1: ja

2: nee

9: weet niet, wil niet zeggen

10. Bent u hier in de afgelopen 12 maanden wel eens het slachtoffer geweest van agressief gedrag?

1: ja

2: nee

9: weet niet, wil niet zeggen

11. Bent u hier in de afgelopen 12 maanden wel eens het slachtoffer geweest van bedreiging met lichamelijk geweld?

1: ja

2: nee

9: weet niet, wil niet zeggen

Overlast

Dan nu een paar vragen over overlast in het Stationsgebied. Het gaat hier steeds om de vraag of u daadwerkelijk bent lastiggevallen.

12. Hoe vaak bent u hier in de afgelopen 12 maanden lastiggevallen door dronken mensen?

1: vaak

2: soms

3: zelden

4: nooit

9: weet niet, geen antwoord

13. Hoe vaak bent u hier in de afgelopen 12 maanden lastiggevallen door bedelaars?

1: vaak

2: soms

3: zelden

4: nooit

9: weet niet, geen antwoord

14. Hoe vaak hebt u hier in de afgelopen 12 maanden drugs te koop aangeboden gekregen?

- 1: vaak
- 2: soms
- 3: zelden
- 4: nooit
- 9: weet niet, geen antwoord

15. Hoe vaak bent u hier in de afgelopen 12 maanden lastiggevallen door rondhangende jongeren?

- 1: vaak
- 2: soms
- 3: zelden
- 4: nooit
- 9: weet niet, geen antwoord

16. Hoe vaak bent u hier in de afgelopen 12 maanden lastiggevallen door rondhangende prostituees?

- 1: vaak
- 2: soms
- 3: zelden
- 4: nooit
- 9: weet niet, geen antwoord

17. Hoe vaak bent u hier in de afgelopen 12 maanden lastiggevallen door rondhangende junks?

- 1: vaak
- 2: soms
- 3: zelden
- 4: nooit
- 9: weet niet, geen antwoord

18. Hoe vaak bent u hier in de afgelopen 12 maanden lastiggevallen door rondhangende dealers?

- 1: vaak
- 2: soms
- 3: zelden
- 4: nooit
- 9: weet niet, geen antwoord

19. We hebben nu een aantal vormen van overlast besproken. Als u terugkijkt naar hoe u deze plek het afgelopen jaar hebt ervaren, heeft u dan voor uw gevoel meer of minder overlast ervaren?

- 1: meer overlast
- 2: minder overlast
- 3: hetzelfde gebleven
- 9: weet niet, wil niet zeggen

Toestand

Dan nu een paar vragen over hoe de omgeving er hier uitziet. Ik wil u vragen om de verbouwing bij uw antwoorden buiten beschouwing te laten.

20. Als u kijkt naar het Centraal Station en de directe omgeving, welk rapportcijfer zou u dan geven voor het onderhoud van die ruimte? Met het onderhoud bedoel ik bijvoorbeeld het onderhoud van de verlichting en het wegdek en het schoonhouden van de ruimte.

Cijfer.....

21. Vindt u dat het onderhoud van de openbare ruimte hier er de afgelopen maanden op vooruit of achteruit is gegaan?

- 1: vooruit
- 2: achteruit
- 3: gelijk gebleven
- 9: weet niet, geen antwoord

Maatregelen

22. In het afgelopen jaar zijn een aantal maatregelen genomen om ervoor te zorgen dat deze plek veiliger en schoner wordt. Kunt u een of meer van deze maatregelen noemen? (ENQ: niet voorlezen, meer antwoorden mogelijk)

- 1: surveillances
- 2: cameratoezicht in stationsgebouw
- 3: preventief fouilleren
- 4: schoonmaakacties
- 5: bewegwijzering
- 6: uitstapcontroles
- 7: betere verlichting
- 8: anders, namelijk.....

Als een maatregel hierboven genoemd wordt, dan niet meer vragen naar die maatregel

Ik noem u nu een aantal van deze maatregelen. Kunt u steeds aangeven of de maatregel u opgevallen is en of de maatregel voor uw gevoel helpt om de veiligheid te verbeteren?

23. Er is meer toezicht gekomen in de vorm van surveillances door mensen in uniform. Is dit u opgevallen?

- 1: ja
- 2: nee
- 9: weet niet

24. U heeft mensen in uniform in dit gebied zien surveilleren. Kunt u ook zeggen van welke organisatie deze mensen zijn? (meer antwoorden mogelijk)

- 1: nee
- 2: politie
- 3: Nederlandse Spoorwegen
- 4: GVB
- 5: Connexxion
- 6: Securicorps
- 7: anders, namelijk.....

25. Helpen surveillances voor uw gevoel om de veiligheid te verbeteren?

1: ja

2: nee

9: weet niet

26. Er is meer cameratoezicht gekomen in het stationsgebouw. Is dit u opgevallen?

1: ja

2: nee

9: weet niet

27. Helpt cameratoezicht voor uw gevoel om de veiligheid te verbeteren?

1: ja

2: nee

9: weet niet

28. Er is preventief gefouilleerd. Is dit u opgevallen?

1: ja

2: nee

9: weet niet

29. Helpt preventief fouilleren voor uw gevoel om de veiligheid te verbeteren?

1: ja

2: nee

9: weet niet

30. Er zijn schoonmaakacties geweest. Is dit u opgevallen?

1: ja

2: nee

9: weet niet

31. Helpen schoonmaakacties voor uw gevoel om de veiligheid te verbeteren?

1: ja

2: nee

9: weet niet

32. Er is bewegwijzering geplaatst in het Centraal Station. Is dit u opgevallen?

1: ja

2: nee

9: weet niet

33. Helpt bewegwijzering voor uw gevoel om de veiligheid te verbeteren?

1: ja

2: nee

9: weet niet

34. Er zijn uitstapcontroles gehouden. Is dit u opgevallen?

- 1: ja
- 2: nee
- 9: weet niet

35. Helpen uitstapcontroles voor uw gevoel om de veiligheid te verbeteren?

- 1: ja
- 2: nee
- 9: weet niet

36. Dit waren mijn vragen. Is er nog iets dat u kwijt zou willen over dit onderwerp maar dat niet in mijn vragen naar voren is gekomen?

- 1. heeft last van verbouwing
- 2: anders, namelijk.....

37. Weet u nog verbeterpunten voor het Stationsgebied?

.....

Bedankt voor uw medewerking

38. Noteer datum

..... februari/maart

39. Noteer tijdstip (in halve uren)

.....

40. Noteer geslacht respondent

- 1: man
- 2: vrouw

41. Noteer locatie:

- 1: stationsplein bij trams
- 2: stationsplein bij taxi's
- 3: stationsplein bij fietsflat/fietsenstalling
- 4: busplatform GVB
- 5: busplatform Connexion
- 4: Kamperbrug (tussen platform Connexion en GVB)
- 5: Brug in verlengde Damrak
- 6: Brug in verlengde Martelaarsgracht
- 7: Fietsbrug bij IBIS hotel
- 8: De Ruijterkade bij uitgang Westbuis (grote, met winkels)
- 9: De Ruijterkade bij uitgang Middenbuis (blauwwitte tegels, zonder winkels)
- 10: De Ruijterkade bij uitgang Oostbuis (smalste buis)
- 11: Station, op spoor.....
- 12: Stationsgebouw
- 13: anders, namelijk.....

Bijlage 2 Open antwoorden

Welke maatregelen zijn u opgevallen?

Roken (palen) (14 keer genoemd)
Informanten (mannen met rode petjes) (3 keer genoemd)
Politie (3 keer genoemd)
Minder junks (2 keer genoemd)
Sluitingstijd station (2 keer genoemd)
Verbouwing (2 keer genoemd)
Afsluiten van het station (groot gedeelte).
Controles/rookzones/hang jongeren worden verwijderd
ID-plicht.
Meer kaart automaten.
Meer plek voor de fietsen en achteruitgang is dicht
Meer prullenbakken.
Minder toegang.
Minder winkels.
Nieuwe toiletten, loketten.
Poortjes.
Prostitueeverwijderingen.
Ruimtelijker.
Schoonmakers op een schoonmaak apparaat.
Winkels zijn langer open.

Heeft u nog verbeterpunten voor het Stationsgebied?

Meer in- en uitstapcontroles (19 keer genoemd)
Het moet schoner, overzichtelijker en luxer (16 keer genoemd)
Meer blauw op station (15 keer genoemd)
Verbouwing afmaken (11 keer genoemd)
Meer surveillances (11 keer genoemd)
Meer sfeer (10 keer genoemd)
Meer, betere verlichting (9 keer genoemd)
Loketten openen (8 keer genoemd)
Meer toezicht in station (7 keer genoemd)
's Avonds meer toezicht (7 keer genoemd)
Schoner en overzichtelijker (7 keer genoemd)
Bewegwijzering duidelijker (6 keer genoemd)
Junks en zwervers verwijderen uit station (6 keer genoemd)
Strenger optreden (6 keer genoemd)
Meer bankjes (3 keer genoemd)
Nee, goed zo (3 keer genoemd)
Iets warmer hier maken (3 keer genoemd)

Veiligheid Stationseiland

Goed zo (2 keer genoemd)
Hokjes voor metaaldetector als je naar de trein gaat of eruit komt (2 keer genoemd)
Meetingpoint moet terug (2 keer genoemd)
Meer fouilleren (2 keer genoemd)
Nog meer beveiliging (2 keer genoemd)
Station overzichtelijker (2 keer genoemd)
Betreding van het station gebied moeilijker maken
Alles zou veel beter moeten
Criminelen meer aanpakken ipv de burgers
De hele architectuur, moet gewoon functioneren, lijkt wel een kelder met witte tegels, lelijk
Donker gebied, mag wel iets opener, alle junks uit het stationshalletje
Doorgang tussen oost-west en middentunnel aan IJ-kant vies, geen surveillance
Minder commercieel, meer trein service.
Modernier (het perron).
Meer zitplaatsen buiten, nachtwinkel
Meer straat muzikanten toelaten
Nog meer camera's.
Nog meer toezicht.
Noordkant veiliger maken.
Omroepbericht luider.
Perrons zijn vol, vooral 's morgens, daardoor minder veilig als je uit de trein stapt, zakkenrollers
Politie in burger (gaf het aan het einde aan, dus vertekend beeld).
Politiepost binnen het CS Amsterdam, dan had hij een 10 gegeven.
Weren van bepaalde mensen.
Wijzigingen worden doorgevoerd. Zij ingangen gesloten waarom?
Taxistandplaats verplaatsen.
Te druk en te vol.
Te weinig fietsenstalling, heeft last van de verbouwing.
Toegang afsluiten voor mensen die hier niks te zoeken hebben.
Treinen op tijd rijden.
Undercover agenten.
Veiligheid voorop, geen pasjes etc. maar alleen 't benodigde geld.
Voor het stationsgebied niet voor de NS wel.
Hangjongeren blijven verwijderen
Het gebied overzichtelijker maken
Aanpakken van mensen zonder kaartje en rondhangers
Achter het station meer surveillances
Hou de politie in het CS, niet weggaan, dan komen er weer zwervers
Loopafstand wat minder
Marketing verbeteren
Meer bewaking op de perrons
Meer camera's plaatsen
Meer mag roken, toegankelijker maken voor rolstoelen
Meer openbare aanplakruimtes
Meer ruimte
Meer security, vooral bij ingang perrons en deuren

Bijlage 3 Respons

Voor dit onderzoek zijn 616 mensen ondervraagd in het Stationsgebied. De onderstaande tabellen beschrijven een aantal achtergrondkenmerken van de respondenten.

Tabel R.1 Respondenten naar datum van ondervraging

	totaal	percentage
vrijdag 20 februari	63	10
zaterdag 21 februari	89	14
maandag 23 februari	60	10
dinsdag 24 februari	126	21
woensdag 25 februari	110	18
donderdag 26 februari	28	5
vrijdag 27 februari	103	17
zaterdag 28 februari	37	6
totaal	616	100

Tabel R.2 Respondenten naar dagdeel waarop ondervraagd

	totaal	percentage
ochtend	150	24
middag	246	40
avond	220	36
totaal	616	100

Tabel R.3 Respondenten naar bezoekfrequentie

	totaal	percentage
een paar keer per dag	54	9
dagelijks	167	27
een paar keer per week	174	28
een paar keer per maand	115	19
een paar keer per jaar	105	17
totaal	616	100

Tabel R.4 Respondenten naar bezoekmotief

	totaal	percentage
forensen	288	47
dagje Amsterdam (winkelen, museumbezoek, bezoek aan familie of vrienden)	228	37
overstappen	65	11
bestemming Stationsgebied (werken, winkelen, ophalen, wegbrengen, rondhangen)	28	5
overig	5	1
totaal	616	100

Tabel R.5 Respondenten naar vervoermiddel gekomen en vertrek

	gekomen		vertrek	
	absoluut	%	absoluut	%
trein	365	59	360	58
tram	86	14	64	10
metro	42	7	49	8
bus	47	8	37	6
veer	9	2	6	1
fiets	24	4	8	1
lopend	37	6	85	14
overig	6	1	7	1
totaal	616	100	616	100

Tabel R.6 Respondenten naar geslacht

	totaal	percentage
man	44	269
vrouw	54	333
onbekend	2	14
totaal	616	100

Tabel R.7 Respondenten naar locatie van ondervraging

	totaal	percentage
stationsplein, busplatform	53	9
de rijterkade bij uitgang westbuis	106	17
de rijterkade bij uitgang middenbuis	21	3
stationsgebouw	207	34
spoor 2a/b	84	14
overige sporen	138	22
elders	7	1
totaal	616	100